

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 741/2
Podgorica, 08.09.2020. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Manix“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru specijalizovanog televizijskog programa „TV MNE Sport 2“, izriče se upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera, jer je dana 11. avgusta 2020. godine propustio da sadržaje koji su predstavljali „streaming“ video igara propisano najavi i na adekvatan način rasporedi kao sadržaje koji nijesu bili primjereni za maloljetnike mlađe od 16 godina.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje („streaming“ video igara) kojima se mogao ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i da ih emituje u vrijeme i na način na koji je najmanje vjerovatno da će ih maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti, odnosno u graničnom periodu koji je utvrdio Savjet Agencije za elektronske medije (član 55 stav 2 i stav 3 Zakona o elektronskim medijima i član 22 stav 1 i stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11, 07/16 i 08/19)),
 - b) kršenja obaveze emitera da emituje pisano i zvučno upozorenje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera (član 23 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - c) kršenje obaveze da programski sadržaj sa oznakom 16 emituje isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 sati (član 24 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se privrednom društvu „Manix“ d.o.o. iz Podgorice da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru specijalizovanog televizijskog programa „TV MNE Sport 2“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Manix“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru specijalizovanog televizijskog programa „TV MNE Sport 2“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru specijalizovanog televizijskog programa „TV MNE Sport 2“ upozorenje zbog toga što je dana 11. avgusta 2020.g. propustio da programske sadržaje koji su predstavljali 'streaming' video igara i koji su kategorisani kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 16 godina propisano najavi i emituje u periodu od 22:00 do 06:00 časova“.
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja, nalazom Sektora za monitoring od 12.08.2020. godine (akt br. 05-741 od 12.08.2020. godine), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu:

„Agencija“) je konstatovala da je privredno društvo „Manix“ (u daljem tekstu: „emiter“), u okviru specijalizovanog televizijskog programa „TV MNE Sport 2“, dana 11. avgusta 2020. godine, emitovalo programske sadržaje koji su predstavljali „streaming“ video igara.

Imajući u vidu standarde vezane za zaštitu maloljetnika, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 55 st. 2 i st. 3 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16, 92/17 i 82/20, u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 22 st. 1, čl. 23 st. 1, čl. 24 st. 3 Pravilnika o programskim standardima ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11, 07/16 i 08/19, u daljem tekstu: „Pravilnik“) i 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-27.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica, Agencija je emiteru dostavila nalaz Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02 – 741/1 od 13.08.2020. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda vezanih za zaštitu maloljetnika, standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, obaveze emitera u pogledu strukture programa, kao i obaveze u vezi sa objavljivanjem podataka o emitovanim programskim sadržajima u skladu sa Zakonom o medijima, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 st. 2 Zakona i članom 22 stav 1 i stav 2 Pravilnika o programskim standardima propisano je da je emiter dužan da objavi zvučno i vizuelno upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti. Stavom 3 ovog člana Zakona zabranjeno je emitovanje takvih programskih sadržaja izvan graničnog perioda koji utvrđuje Savjet.
- članom 23 st. 1 Pravilnika o programskim standardima propisano je da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera, dok je stavom 2 ovog člana Pravilnika propisano da grafička oznaka predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja.
- članom 23a Pravilnika o programskim standardima propisano je da prilikom kategorizacije programskih sadržaja, treba uzeti u obzir da li se u njima prikazuju: nasilje i njegove posljedice, kao i u kom kontekstu se prikazuju navedeni sadržaji i posebno: broj, dužina, učestalost, intezitet (u kojoj mjeri postoji zvučna, vizuelna ili verbalna naglašenost) i detaljnost prikazivanja sadržaja koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.
- članom 24 stav 1 alineja a) i e) Pravilnika o programskim standardima propisana je obaveza emitera da grafičkom oznakom 16, označi sadržaj koji nije namijenjen maloljetnicima ispod 16 godina i ima sljedeća obilježja:
 - a) teško nasilje i njegove posljedice mogu biti detaljno prikazani, ali programski sadržaj ne smije biti naročito usmjeren na scene u kojima se oni detaljno prikazuju;
 - e) zastrašujuće scene mogu biti učestalo i intezivno prikazane, ali samo ako takve scene nisu posljedica sadističkog ili seksualnog ponašanja;
- članom 24 stav 3 Pravilnika o programskim standardima predviđeno je da se programski sadržaji sa oznakom 16 mogu emitovati isključivo u periodu od 22,00 do 06,00 časova.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana 11. avgusta 2020. godine, u terminu od 12:00:22 do 17:45:51 časova, emitovao sadržaje koji su predstavljali „streaming“ video igara u ukupnom trajanju od 5 sati 45 minuta i 29 sekundi.
2. Predmetne sadržaje su činile realistično prikazane scene, simulacije borbi, u kojima se učestalo, intezivno i detaljno prikazivalo nasilje prema grafički prikazanim likovima, vatreno oružje, eksplozije, ubijanja i sl. Krajnji cilj video igre je uništenje, najčešće ubijanje, protivnika.

Navedeni programski sadržaji su emitovani uz komentar („voice over“) tokom kojeg se objašnjavao tok igrice, korišćeno „oružje“ i „ubijanje“ protivnika.

Tokom predmetnog programskog sadržaja u donjem desnom uglu emitovana je grafička oznaka koja je predstavljala crveni krug sa bijelo ispisanim brojem „16+“.

3. Istog dana emiter je propustio da, prije emitovanja spornih sadržaja, emituje vizuelno i zvučno upozorenje da se radi o sadržajima koji su sadržali učestalo, intenzivno i detaljno prikazivanje nasilja. Na taj način, emiter je prekršio odredbe člana 55 stav 2 Zakona, kao i član 22 stav 1 Pravilnika, s obzirom da je bio dužan da prije emitovanja predmetnih sadržaja objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje da se radi o programskim sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika. S obzirom da se radilo o sadržajima koji nijesu bili primjereni za maloljetnike mlađe od 16 godina i koji su emitovani izvan graničnog perioda koji je utvrdio Savjet Agencije za elektronske medije, emiter je na taj način prekršio i član 55 stav 3 Zakona.
4. Emiter je emitovanjem gorenavedenog sadržaja prekršio i član 23 stav 1 Pravilnika, jer nije emitovao pisano i zvučno upozorenje neposredno prije početka sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: *“Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina”*, uz istovremeno čitanje od strane spikera.
5. Imajući u vidu da su emitovani programski sadržaji obilovali realističnim scenama nasilja sa njegovim posljedicama, koje su učestalo, intezivno i detaljno prikazane i s obzirom da je emiter ove sadržaje emitovao u terminu od 12:00:22 do 17:45:51 časova, odnosno izvan graničnog perioda od 22:00 do 06:00 časova, prekršio je i stav 3 člana 24 Pravilnika.

S obzirom na navedeno, može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnih programskih sadržaja prekršio programske standarde vezane za obavezu najavlivanja i raspoređivanja programskih sadržaja koji mogu štetiti razvoju maloljetnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-27 od 26.02.2019.g. emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja emiter prekršio čl. 55 st. 2 i st. 3 Zakona, čl. 22 st. 1, čl. 23 st. 1 i čl. 24 st. 3 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV MNE Sport 2“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje. Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će biti objavljeno na veb sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

DIREKTOR
Goran Vuković

Dostavljeno:

- „Manix“ d.o.o., direktor
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva